

Likovna umjetnost, četvrti razred

Teme u četvrtom razredu:

Sadržaji ishoda i aktivnosti učenika u sklopu teme »Umjetnost i moć« usmjereni su na proučavanje odnosa između umjetnosti i moći s nekoliko gledišta:

- **Propagandne mogućnosti umjetnosti, uloga umjetnosti u osvještavanju bitnih društvenih pitanja i cenzura kao oblika oduzimanja moći**
 - razumijevanje propagandnih mogućnosti umjetnosti,
 - uloge umjetnosti u osvještavanju bitnih društvenih pitanja,
 - cenzure kao oblika oduzimanja moći,
- **Položaj i uloga umjetnika, institucionalizacija i eksploatacije umjetnosti, Preplitanja umjetnosti i popularne kulture te utjecaja popularne kulture i masovnih medija**
 - položaja i uloge umjetnika u društvu,
 - institucionalizacije umjetnosti i njezine eksploatacije u komercijalne svrhe,
 - preplitanja umjetnosti i popularne kulture te utjecaja popularne kulture i masovnih medija na svakodnevicu.

Sadržaji ishoda i aktivnosti učenika u sklopu teme »Umjetnost i stvaralački proces« usmjereni su na:

- **Priroda stvaralačkoga umjetničkog procesa i razvoj ideje od skice do konačne realizacije unutar individualnoga umjetničkog stvaralačkog opusa**
 - istraživanje prirode stvaralačkoga umjetničkog procesa kao egzistencijalne ljudske potrebe koja se izražava kroz različite umjetničke aktivnosti od prapovijesti do danas.
 - Promatraju razvoj ideja od skice do konačne realizacije unutar individualnoga umjetničkoga stvaralačkog opusa.
- **Različiti pristupi umjetničkome procesu te njihova povijesna, znanstvena, filozofska i tehnološka uvjetovanost**
 - Problemskim se konceptima istražuju različiti pristupi umjetničkome procesu te njihova povijesna, znanstvena, filozofska i tehnološka uvjetovanost (proces kao tehnička vještina, ritual, automatizam i apsurd, destrukcija, konstrukcija, proces kao intelektualni čin, umjetnost bez tehnološkoga procesa).

Elementi vrednovanja:

- **Stvaralaštvo i produktivnost:**
 - vrednuju se etape i rezultati istraživačkoga rada (etape koje je moguće vrednovati su: osmišljavanje koncepta istraživanja, istraživanje izvora, pisani rad, prezentacija vizualnih rješenja, likovni rad). Istraživački rad se izvodi u skupini, paru ili pojedinačno. Kod istraživanja u skupini i paru, učenici se ocjenjuju zasebno ovisno o izvedenome segmentu istraživačkoga rada. Učitelj može vrednovati svaku etapu učenikovog rada pojedinačno ili njegov istraživački rad u cjelini.

- **Doživljaj i kritički stav:**
 - o vrednuje se razumijevanje i primjena likovnog jezika, sposobnost analize likovnog djela, izražavanje vlastitog kritičkog stava i argumentirano iznošenje mišljenja, predlaganje vlastitih rješenja.
- **Umjetnost u kontekstu:**
 - o vrednuje se razumijevanje umjetničkih djela i likovnih problema u odgovarajućemu kontekstu, smještanje djela u stil/razdoblje (poznavanje stilskih karakteristika), dijakronijsko i sinkronijsko povezivanje.

Odgojno-obrazovni ishodi:

Domena A. Stvaralaštvo i produktivnost

SŠ LU A.4.1.

Učenik istražuje odabrani problem u sklopu tema »Umjetnost i moć« i »Umjetnost i stvaralački proces« te prezentira/ izlaže rezultat istraživanja praktičnim radom u odabranome mediju.

SŠ LU A.4.2.

Učenik reinterpretira ideju umjetničkoga djela izražavajući se u odabranome mediju.

Domena 2. Doživljaj i kritički stav

SŠ LU B.4.1.

Učenik analizira djelo koje se uklapa u teme »Umjetnost i moć« i »Stvaralački proces«.

SŠ LU B.4.2.

Učenik raspravlja o različitim odnosima između umjetnosti i moći te umjetnosti kao stvaralačkom procesu i argumentira vlastiti kritički stav.

SŠ LU B.4.3.

Učenik procjenjuje važnost i društvenu odgovornost očuvanja nacionalne kulturne/umjetničke baštine koja se uklapa u teme »Umjetnost i moć« te »Umjetnost i stvaralački proces«.

SŠ LU B.4.4.

Učenik analizira i kritički prosuđuje umjetničko djelo na temelju neposrednoga kontakta.

Domena 3. Umjetnost u kontekstu

SŠ LU C.4.1.

Učenik prosuđuje međudnos konteksta i umjetničkoga djela/stila.

Kompetencije:

Generičke kompetencije:

- sposobnost traženja, obrađivanja i analize informacija iz različitih izvora
- sposobnost samostalnog rada
- sposobnost rada u skupini
- sposobnost korištenja informacijsko-komunikacijskih tehnologija
- sposobnost planiranja rada i upravljanja vremenom
- sposobnost poduzimanja istraživanja u skladu s uzrastom učenika i odgovarajućom odgojno-obrazovnom razinom
- ustrajnost i odgovornost u izvršavanju preuzetih zadataka
- interpersonalne i interakcijske vještine
- sposobnost prepoznavanja, postavljanja i rješavanja problema
- sposobnost prilagodbe novim situacijama
- sposobnost kritičkog mišljenja
- sposobnost analitičkog mišljenja
- sposobnost rješavanja problema
- sposobnost kreativnog i divergentnog mišljenja
- komunikacijske sposobnosti
- digitalna i medijska pismenost
- sposobnost dekodiranja, interpretiranja, propitivanja, evaluiranja i kreiranja vizualnog teksta
- kronološko i kontekstualno mišljenje
- sposobnost interkulturalnog razumijevanja
- metakognicija i samostalno učenje
- provjera i vrednovanje AI generiranih informacija

Razina dobar ostvarenosti iz kurikuluma nastavnog predmeta Likovna umjetnost:

Odgojno obrazovni ishodi	odgojno-obrazovni ishodi na razini usvojenosti »dobar« na kraju razreda
SŠ LU A.4.1. Učenik istražuje odabrani problem u sklopu tema »Umjetnost i moć« i »Umjetnost i stvaralački proces« te prezentira/ izlaže rezultat istraživanja praktičnim radom u odabranome mediju.	Učenik odabire i primjenjuje relevantne podatke, smješta ih u kontekst i povezuje u smislenu cjelinu te prezentira/izvodi vizualno rješenje pazeći na likovnost izvedbe u odabranome mediju.
SŠ LU A.4.2. Učenik reinterpreтира ideju umjetničkoga djela izražavajući se u odabranome mediju.	Učenik oponaša stvaralački proces izvedeći grafičke analize umjetničkoga djela.
SŠ LU B.4.1. Učenik analizira djelo koje se uklapa u teme »Umjetnost i moć« i »Stvaralački proces«.	Učenik interpretira umjetničko djelo.
SŠ LU B.4.2. Učenik raspravlja o različitim odnosima između umjetnosti i moći te umjetnosti kao stvaralačkom procesu i argumentira vlastiti kritički stav.	Učenik iznosi stav u raspravi o likovnim djelima ili određenim tezama smještajući ih u određeni kontekst, sagledavajući problem s više različitih gledišta.
SŠ LU B.4.3. Učenik procjenjuje važnost i društvenu odgovornost očuvanja nacionalne kulturne/umjetničke baštine koja se uklapa u	Učenik prepoznaje stilska obilježja i značaj pojedinih primjera nacionalne baštine u širem društvenom kontekstu.

teme »Umjetnost i moć« te »Umjetnost i stvaralački proces«.	
SŠ LU B.4.4. Učenik analizira i kritički prosuđuje umjetničko djelo na temelju neposrednoga kontakta.	Učenik interpretira materijalna, izvedbena, kontekstualna i idejna obilježja odabranog djela.
SŠ LU C.4.1. Učenik prosuđuje međuodnos konteksta i umjetničkoga djela/stila.	Učenik povezuje umjetničko djelo s određenim stilom i razdobljem te tumači utjecaj društveno-povijesnog konteksta na likovno djelo/stil.

Elementi vrednovanja, planirane metode, načini i postupci vrednovanja te učestalost

ELEMENTI VREDNOVANJA, METODE VREDNOVANJA, UČESTALOST VREDNOVANJA			
ELEMENT VREDNOVANJA:	STVARALAŠTVO I PRODUKTIVNOST		
OPIS (što se vrednuje?)	Vrednuju se etape istraživačkog rada (etape koje je moguće vrednovati su: koncept istraživanja, istraživanje izvora- odabir relevantnih podataka, oblikovanje relevantnih podataka u smislen i argumentiran sadržaj, predstavljanje/prezentacija rješenja istraživačkog rada, odabir relevantnih primjera djela za zadani istraživački zadatak, vizualni/ likovni rad kao rezultat istraživanja) i/ili rezultati istraživačkog rada u cjelini. Istraživački rad se izvodi unutar zadanih rokova. Može biti zaseban zadatak ili dio šireg projekta.		
	Vrednovanje za učenje:	Vrednovanje kao učenje:	Vrednovanje naučenog:

METODE VREDNOVANJA (način i postupci)	• pisani dio istraživačkog zadatka i vizualni/likovni rad kao rezultat istraživanja, formativno se vrednuje (u etapama i/ili u cjelini) koristeći rubrike za vrednovanje, ljestvice procjene • rubrike za vrednovanje i/ili ljestvice procjene dostupne su učenicima tijekom izrade istraživačkog zadatka • razgovor, opažanja prilikom konzultacija FORMATIVNO VREDNOVANJE (ne rezultira ocjenom)	• rubrike za samovrednovanje • rubrike za vršnjačko vrednovanje • ljestvice procjene za samovrednovanje i vršnjačko vrednovanje • konzultacije s nastavnicom (usmjerene na samorefleksiju) FORMATIVNO VREDNOVANJE (ne rezultira ocjenom)	• Materijal za vrednovanje: portfolio/e-portfolio, vizualni rezultat istraživačkog rada, učenički projekt, pojedine etape / cjelina istraživačkog rada, predstavljanje/prezentacija istraživačkog rada, reinterpretacija umjetničkog djela • Sumativno vrednovanje proizlazi iz usmene prezentacije/provjere etape ili istraživačkog rada u cjelini: naglasak je na razumijevanju i tumačenju dijelova istraživačkog zadatka ili rezultata u cjelini te poduzetih koraka (proces istraživanja), a ne na reprodukciji gotovih tekstova. Pri vrednovanju koriste se rubrike i ljestvice procjene koje su unaprijed dostupne učenicima. SUMATIVNO VREDNOVANJE (rezultira ocjenom)
UČESTALOST VREDNOVANJA	Tijekom istraživačkog rada.	Tijekom istraživačkog rada.	Na kraju istraživanja ili na kraju pojedine etape istraživačkog rada. Istraživački zadatak: najmanje jednom u polugodištu.

ELEMENTI VREDNOVANJA, METODE VREDNOVANJA, UČESTALOST VREDNOVANJA			
ELEMENT VREDNOVANJA:	DOŽIVLJAJ I KRITIČKI STAV		
OPIS (što se vrednuje?)	Vrednuje se razumijevanje i primjena likovnog jezika, sposobnost analize likovnog djela, izražavanje vlastitog kritičkog stava i argumentirano iznošenje mišljenja, predlaganje vlastitih rješenja.		
	Vrednovanje za učenje:	Vrednovanje kao učenje:	Vrednovanje naučenog:

METODE VREDNOVANJA (način i postupci)	• uvodna ili inicijalna provjera • formativno se vrednuju: kvizovi, kratke pisane provjere, pisani oblik domaće zadaće, radni listići, različiti zadaci, razgovor, rasprava/debata, eseji/osvrti, opažanja tijekom aktivnostima • vrednovanje pomoću rubrika, ljestvica procjene, opažanja, anegdotskih zabilješki • rubrike za vrednovanje i/ili ljestvice procjene dostupne su učenicima FORMATIVNO VREDNOVANJE (ne rezultira ocjenom)	• rubrike za samovrednovanje • rubrike za vršnjačko vrednovanje • ljestvice procjene za samovrednovanje i vršnjačko vrednovanje • konzultacije s nastavnicom (usmjerene na samorefleksiju) • brze tehnike samorefleksije: • izlazne kartice • palčevi FORMATIVNO VREDNOVANJE (ne rezultira ocjenom)	Sumativno vrednovanje provodi se pisanom i usmenom provjerom ostvarenosti ishoda. • Pisana provjera: pisana provjera (ispit) najavljuje se najmanje 14 dana unaprijed, termin se upisuje u e-dnevniku. • Usmeno se vrednuje: • usmeno odgovarane, • sadržaji vezani za razumijevanje i primjenu likovnog jezika/pojmova, analize likovnog djela usmeno se provjera i na: domaćim zadaćama, raspravama/debatama (+argumentirano iznošenje informiranog suda), eseja/osvrta, vremenskoj lenti, istraživačkom zadatku/projektu/ reinterpretaciji umjetničkog djela, primjena znanja u zadacima, formalnim i grafičkim analizama, usporedbama i ostalim aktivnostima kroz metodu razgovora Pri vrednovanju koriste se rubrike i ljestvice procjene koje su unaprijed dostupne učenicima. SUMATIVNO VREDNOVANJE (rezultira ocjenom)
UČESTALOST VREDNOVANJA	Vrednovanje se odvija na svakom satu.	Vrednovanje se odvija na svakom satu.	Usmeno vrednovanje: više puta tijekom godine. Pisana provjera (ispiti) provodi se jednom u 1. polugodištu.

ELEMENTI VREDNOVANJA, METODE VREDNOVANJA, UČESTALOST VREDNOVANJA			
ELEMENT VREDNOVANJA:	UMJETNOST U KONTEKSTU		
OPIS (što se vrednuje?)	Vrednuje se razumijevanje umjetničkih djela i likovnih problema u odgovarajućemu kontekstu, smještanje djela u stil/razdoblje (poznavanje stilskih karakteristika), dijakronijsko i sinkronijsko povezivanje.		
	Vrednovanje za učenje:	Vrednovanje kao učenje:	Vrednovanje naučenog:

METODE VREDNOVANJA (način i postupci)	• uvodna ili inicijalna provjera • formativno se vrednuju: kvizovi, kratke pisane provjere, pisani oblik domaće zadaće, radni listići, vremenska lenta, različiti zadaci, razgovor, rasprava/debata, eseji/osvrti, opažanja tijekom aktivnostima • vrednovanje pomoću rubrika, ljestvica procjene, opažanja, anegdotskih zabilježki • rubrike za vrednovanje i/ili ljestvice procjene dostupne su učenicima FORMATIVNO VREDNOVANJE (ne rezultira ocjenom)	• rubrike za samovrednovanje • rubrike za vršnjačko vrednovanje • ljestvice procjene za samovrednovanje i vršnjačko vrednovanje • konzultacije s nastavnicom (usmjerene na samorefleksiju) • brze tehnike samorefleksije: • izlazne kartice • palčevi FORMATIVNO VREDNOVANJE (ne rezultira ocjenom)	Sumativno vrednovanje provodi se pisanom i usmenom provjerom ostvarenosti ishoda. • Pisana provjera: pisana provjera (ispit) najavljuje se najmanje 14 dana unaprijed, termin se upisuje u e-dnevniku. • Usmeno se vrednuje: • usmeno odgovarane, • sadržaji vezani za kontekst, smještanje djela u stil/razdoblje (poznavanje stilskih karakteristika), dijakronijsko i sinkronijsko povezivanje u: domaćim zadaćama, raspravama/debatama (+argumentirano iznošenje informiranog suda), eseja/osvrta, vremenskoj lenti, istraživačkom zadatku/projektu/reinterpretaciji umjetničkog djela, primjena znanja u zadacima, stilskim analizama, usporedbama i ostalim aktivnostima kroz metodu razgovora Pri vrednovanju koriste se rubrike i ljestvice procjene koje su unaprijed dostupne učenicima. SUMATIVNO VREDNOVANJE (rezultira ocjenom)
UČESTALOST VREDNOVANJA	Vrednovanje se odvija na svakom satu.	Vrednovanje se odvija na svakom satu.	Usmeno vrednovanje: više puta tijekom godine. Pisana provjera (ispiti) provodi se jednom u 1. polugodištu.

Formativno i sumativno vrednovanje je kriterijsko. Kriteriji vrednovanja očekivane su **razine postignuća učenika u određenoj aktivnosti i u određenome trenutku tijekom odgojno-obrazovnoga procesa**. Za svaku pojedinu aktivnost koja se vrednuje formativno ili sumativno učenicima će biti unaprijed dostupna rubrika za vrednovanje. Kod pisane provjere koristit će se ključ za odgovore, a učenici će na samoj pisanoj provjeri biti upoznati s načinom bodovanja pojedinog zadatka te rasponom bodova za svaku ocjenu.

Složeni zadaci i drugi oblici provjere mogu se vrednovati s više od jedne ocjene kad se njima provjerava ostvarenost ishoda na temelju više od jednog elementa vrednovanja.

Sve brojčane ocjene iz pojedinih domena/elementa vrednovanja imaju jednaku vrijednost.

Zaključna ocjena ne mora proizlaziti iz aritmetičke sredine upisanih ocjena, osobito ako je učenik pokazao napredak u drugom polugodištu.

Dokument izrađen sukladno članku 12. stavku 1. te članku 14. stavku 1. Pravilnika o načinu, postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi („Narodne novine“, br. 112/10., 82/19., 43/20. i 100/21.)